

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Petru Răileanu în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Bejan Dmitri XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 26.09.2017 - 19.10.2017;

instanța de apel: 09.11.2017 - 23.01.2018;

instanța de recurs: 19.04.2018 - 30.05.2018.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 19 octombrie 2017, cauza fiind examinată în procedură simplificată conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Dmitri Bejan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale.

A fost dispusă executarea separată a pedepsei sub formă de 4 ani și 6 luni închisoare cu suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 4 ani, stabilite prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 07.04.2016 și a pedepsei amenzii în mărime de 800 unități convenționale.

S-a dispus încasarea din contul lui Dmitri Bejan în beneficiul statului suma de 156 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Dmitri Bejan, la 27 august 2017, aproximativ ora 23:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și fără permis de conducere, acționând prin intenție directă, contrar cerințelor art.10

pct. 2) lit. a) și art. 14 lit. a) a Regulamentului Circulației Rutiere, care indică expres faptul că „*Persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede ... permisul de conducere perfectat pe numele său*” și „*conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției*”, s-a urcat la volanul motocicletei de model „Dnepr 11” cu numere de înmatriculare CR AA 679 și se deplasa prin s. Molovata, r-nul Dubăsari.

Tot atunci, colaboratorii de poliție implicați la acel moment în serviciu l-au stopat și efectuând verificarea actelor au stabilit că, Dmitri Bejan nu dispune de permis de conducere, iar din cavitatea bucală a ultimului se simțea miros de alcool, din care considerent i s-a propus trecerea examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei.

În urma controlului medical efectuat s-a depistat că, Dmitri Bejan se afla în stare de ebrietate cu grad avansat cu concentrația alcoolului de 1.21 g/l în sânge și 0,58 mg/l în aerul expirat fapt confirmat prin procesul-verbal nr. 205 din 27.08.2017, întocmit de Spitalul Raional Criuleni

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a declarat apel prin care a solicitat casarea parțială a sentinței Judecătoriei Criuleni, sediul secundar s. Ustia din 19.10.2017, pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, recunoscându-l pe Dmitri Bejan culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, a-i stabili o pedeapsă de 8 luni închisoare și conforma art. 85 alin. (1) Cod penal, a cumula partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul secundar s. Ustia din 19.10.2017, stabilindu-i prin cumul parțial al pedepselor o pedeapsă definitivă de 5 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip - semiînchis.

În argumentarea apelului declarat, procurorul a invocat că, pedeapsa aplicată este prea blândă, iar instanța de apel nu a ținut cont nici de gravitatea infracțiunii comise, nici personalitatea inculpatului și anume faptul că, inculpatul Dmitri Bejan anterior a fost condamnat, pentru comiterea infracțiunilor cu intenție, prevăzute la art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal - la 3 ani și 6 luni închisoare și conform art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare și în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, iar în baza art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 4 ani. Fapt ce atestă că, inculpatul nu dorește să pornească pe calea corectării, iar o pedeapsă neprivativă de libertate nu va atinge scopul Legii penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, a fost admis apelul procurorului, casată sentința integral și pronunțată următoarea decizie:

Dmitri Bejan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în temeiul căruia prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, pedeapsa stabilită prin prezenta decizie i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Criuleni din 07.04.2016, stabilindu-i definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Sentința primei instanțe a fost contestată numai în partea stabilirii pedepsei penale lui Dmitri Bejan, iar ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

Astfel, instanța de apel a conchis că, în pofida faptul că inculpatul și-a recunoscut vinovăția, vina acestuia se mai confirmă prin următoarea sistemă de probe: declarațiile martorilor Teodor Moraru (f.d. 21); Constantin Burnusus (f.d. 22); Gheorghe Gavrilaș (f.d. 24); procesul-verbal de constatare a infracțiunii din 12.09.2017 (f.d. 4); raportul agentului constator din 19.09.2017 (f.d.5); procesul-verbal nr. 205 din 27.08.2017, al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei (f.d. 19-20).

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Dmitri Bejan în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, potrivit elementelor constitutive: *conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

Cu referire la stabilirea pedepsei, instanța de apel a indicat că, instanța de fond incorect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, nu a ținut cont de limitele de pedeapsă prevăzute de lege, gradul de pericol social al faptei săvârșite reflectat de împrejurările săvârșirii sale, poziția procesuală a inculpatului în cadrul procesului penal, dar și personalitatea acestuia.

Astfel, infracțiunea săvârșită de către Dmitri Bejan se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare, circumstanțe agravante nu au fost depistate, iar ca circumstanță atenuantă în temeiul art. 76 Cod penal, a reținut - recunoașterea vinovăției. Ținând cont de personalitatea inculpatului, s-a stabilit că aceasta anterior a fost judecat, prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 07.04.2016, fiind condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. c)

Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare și în baza art.172 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare, iar în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor fiindu-i stabilită pedeapsa definitiv la 4 ani și 6 luni închisoare și în baza art. 90 Cod penal, pedeapsa a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune pe un termen de 4 ani, fără antecedente penale (*condamnare cu suspendarea executării nu se i-a în considerare la stabilirea antecedentelor penale*), la evidența medicului narcolog și psihiatru ne se află (*potrivit certificatelor eliberate de Spitalul raional Criuleni, f.d.43, 45*), la locul de trai se caracterizează pozitiv (*potrivit caracteristicii eliberată de inspectorul IP Dubăsari, f.d. 41*), instanța de fond a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a reținut ca întemeiată solicitarea apelantului potrivit căreia inculpatul a comis infracțiunea în perioada de probațiune, cu condiția că inculpatul Dmitri Bejan conform sentinței Judecătoriei Criuleni din 07.04.2016 nu va săvârși o nouă infracțiune, astfel în privința acestuia urma a fi aplicată o pedeapsă privativă de libertate, or, potrivit prevederilor art. 90 alin. (10) Cod penal, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85, dacă, după caz, nu sunt aplicabile prevederile alin. (11) din prezentul articol.

Astfel, instanța de apel a apreciat ca eronată concluzia primei instanțe, potrivit căreia s-a indicat în partea descriptivă a sentinței că, condamnarea cu suspendarea condiționată a pedepsei nu se i-a în considerație la stabilirea antecedentelor penale, or, potrivit prevederilor art. 111 alin. (1) lit. d) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei dacă, în termenul de probă, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu a fost anulată, iar în cazul respectiv suntem în prezența faptului că, inculpatul a săvârșit o nouă infracțiune în termenul de probă stabilit prin sentința sus menționată.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune din categoria celor ușoare, îndreptată împotriva securității traficului rutier, de pericolul social al infracțiunii săvârșite, de aspectele săvârșirii infracțiunii, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, personalitatea celui vinovat, la evidența medicului narcolog și psihiatru ne se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv.

La stabilirea pedepsei instanța de apel a constatat că, lipsesc circumstanțe atenuante și agravante în temeiul art. 76, 77 Cod penal, mai mult, instanța de apel a indicat că, instanța de fond eronat a indicat ca circumstanță atenuantă recunoașterea vinovăției de către inculpat, or, recunoașterea vinovăției care atrage incidența

procedurii simplificate în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că, aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului de 8 luni închisoare în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, se încadrează în limitele normei penale date, adică instanța de apel aplică pedeapsa reducând cu 1/3 limitele de pedeapsă prevăzute de lege conform art. 364¹ Cod de procedură penală. Totodată, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, și a adăugat parțial la pedeapsa stabilită prin prezenta decizie partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Criuleni din 07.04.2016, stabilindu-i inculpatului pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate a remarcat că, prima instanță neîntemeiat a admis solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor suportate în urma supunerii inculpatului la examinarea medicală de constatare a faptului de consumarea a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, conform procesului-verbal nr. 205 din 27.08.2017, în sumă de 156 lei, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Conform art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, iar potrivit alin. (2), pct. 5) al aceluiași articol, cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009 „Privind modul de testare alcooloscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei”, în articolul 7, statuează că cheltuielile necesare pentru efectuarea examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, precum și/sau analiza de laborator a probelor prelevate (sânge și/sau urină) sunt acoperite de solicitantul examinării, conform actelor normative în vigoare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Petru Răileanu în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului declarat, avocatul susține că instanța de apel neîntemeiat i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră fiind incorect individualizată, deoarece nu a luat în calcul personalitatea inculpatului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din textul recursului rezultă că, autorul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, dar recurentul își exprimă dezacordul cu termenul pedepsei stabilite cât și cuantumul despăgubirilor morale, astfel semnalând temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La caz, Colegiul penal constată că, infracțiunea săvârșită de către inculpat, este prevăzută de art. 264¹ alin. (4) lit. c) Cod penal și se pedepsește cu amendă în mărime de la 1 050 la 1 150 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an.

Conform art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv. Astfel, instanța de recurs remarcă că inculpatul a săvârșit o infracțiune ușoară.

Sub acest aspect și cu referire la argumentele din recursul avocatului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii instanței de apel, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1 din prezenta decizie, denotă că instanța de judecată a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și 364¹ alin. (8) Cod de

procedură penală, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor în latura pedepsei penale, invocate în apel.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei, însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Cât privește argumentele apărării precum că, instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului nu au luat în calcul personalitatea inculpatului, Colegiul penal le respinge ca fiind nefondate, or, instanța de apel (pct. 4.1. din prezenta decizie), argumentat s-a pronunțat în acest sens și anume *„ținând cont de personalitatea inculpatului, s-a stabilit că aceasta anterior a fost judecat, prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 07.04.2016 fiind condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare și în baza art.172 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare, iar în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor fiindu-i stabilită pedeapsa definitiv la 4 ani și 6 luni închisoare și în baza art. 90 Cod penal, pedeapsa a fost suspendată pe o perioadă de probațiune pe un termen de 4 ani, fără antecedente penale (condamnare cu suspendarea executării nu se i-a în considerare la stabilirea antecedentelor penale), la evidența medicului narcolog și psihiatru ne se află (potrivit certificatelor eliberate de Spitalul raional Criuleni, f.d.43, 45), la locul de trai se caracterizează pozitiv (potrivit caracteristicii eliberată de inspectorul IP Dubăsari, f.d. 41).*

Circumstanțele enunțate denotă că, instanța apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că i-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Petru Răileanu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui Bejan Dmitri XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 27 iunie 2018.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan